

Den EU retlige regulering af energibeskatningen

1. Energibeskatningsdirektivets baggrund og formål

Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (Energibeskatningsdirektivet) trådte i kraft den 1. januar 2004.

Siden 1. januar 1993 har mineralolieafgiften været underlagt EU-regulering i form af direktiv 92/12/EF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om omsætning heraf samt om kontrol hermed, direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier og direktiv 92/82/EØF af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for mineralolier.

Energibeskatningsdirektivet afløste direktiv 92/81/EØF og direktiv 92/82/EØF fra 1. januar 2004. De øvrige afgiftslove for energiprodukter, naturgasafgiftsloven, kulafgiftsloven, elafgiftsloven, og kuldioxidafgiftsloven var frem til 1. januar 2004 ikke omfattet af harmoniseringen.

Kuldioxidafgiften har med Kommissionens samtykke dog været medregnet i minimumsafgifterne for mineralolieprodukter i dansk ret.

Med Energibeskatningsdirektivet er der etableret en ny samlet energibeskatningsstruktur for både mineralolie, kul, gas og elektricitet.

Energibeskatningsdirektivet udvider harmoniseringsbestrebelsene på energiafgiftsområdet til at omfatte de fleste energiprodukter, herunder elektricitet, naturgas og kul. Baggrunden for Energibeskatningsdirektivet er et ønske om at skabe en fællesskabsramme for beskatning af energiprodukter, der gør det muligt at omstrukturere de nationale afgiftssystemer og opfylde målsætningerne for beskæftigelses-, miljø-, transport- og energipolitikken uden at skade et af EU's vigtigste resultater, det Indre Marked.

Energibeskatningsdirektivet blev forhandlet på plads under det danske formandskab i 2002 efter ca. 5 års forhandlinger. Den lange forhandlingstid afspejler bl.a. at direktivforslag på skatte- og afgiftsområdet skal vedtages med enstemmighed. Forud var gået 5 års forhandlinger om et forslag til direktiv om CO₂-afgifter i EU, som Kommissionen måtte opgive at få vedtaget.

2. Direktivets indhold

Energibeskatningsdirektivet fastlægger minimumsatser for energiprodukter og rammer for medlemsstaternes anvendelse af afgiftsdifferentieringer, mulighederne for at reducere for visse produktionsområder og endelig indførelse af obligatoriske og frivillige fritagelser i energiafgifterne.

a. Minimumssatser:

Tabel 1.: Motorbrændstoffer

EURO	1. januar 2004	1. januar 2010
Byholdig benzin	421 pr. 1000 l.	421 pr. 1000 l.
Blyfri benzin	359 pr. 1000 l.	359 pr. 1000 l.
Diesel	302 pr. 1000 l.	330 pr. 1000 l.
Petroleum	302 pr. 1000 l.	330 pr. 1000 l.
LPG	125 pr. 1000 kg.	125 pr. 1000 kg.
Naturgas	2,6 pr. GJ	2,6 pr. GJ

Tabel 2.: Brændsel til opvarmning og elektricitet

EURO	Erhvervsmæssigt brug	Ikke-erhvervsmæssigt brug
Gasolie	21 pr. 1000 l.	21 pr. 1000 l.
Fuelolie	15 pr. 1000 l.	15 pr. 1000 l.
Petroleum	0	0
LPG	0	0
Naturgas	0,15 pr. GJ	0,3 pr. GJ
Kul og koks	0,15 pr. GJ	0,3 pr. GJ
Elektricitet	0,5 pr. MWh	1,0 pr. MWh

En lang række lande fik særlige overgangsordninger. Grækenland gives en periode indtil 1. januar 2010 til at omlægge landets nuværende inputbaserede elektricitetsbeskatningssystem til et outputbaseret system og til at nå den nye minimumssats for benzin. Portugal gives en periode indtil 1. januar 2010 mulighed for at anvende hele eller delvise undtagelser og reduktioner for beskatningen af

elektricitet. Irland gives lov til at bevare sin nuværende ikke-beskatning af elektricitet indtil 1. januar 2008. Frankrig gives lov til at bevare sin nuværende lokalt baserede elafgiftssystem indtil 1. januar 2009. Frankrig gives i samme periode endvidere lov til helt eller delvist at undtage for offentlige myndigheder.

For naturgas opereres der med en generel overgangsperiode, for de medlemsstater hvor andelen af naturgas har udgjort mindre end 15 procent af det samlede forbrug i 2000, på ti år eller indtil landenes naturgasandel når op på 25 procent. I øvrigt skal landene påbegynde en progressiv introduktion af den nye minimumsbeskatning, når man overskrider de 20 procent. Storbritannien gives særlig adgang til at benytte overgangsperioden for naturgas for Nordirland.

For diesel til transportformål gives der forskellige overgangsperioder for de lande, som vil ligge under den nye minimumssats på 302 euro per 1000 l. Belgien og Østrig blev givet indtil 1. januar 2006 til at nå den nye minimumssats, Luxemburg og Spanien gives indtil 1. januar 2007, Portugal og Luxemburg gives indtil 1. januar 2009 og endelig gives Grækenland indtil 1. januar 2010. Alle de pågældende lande gives endvidere indtil 1. januar 2012 til at nå 330 euro.

Medlemsstater, bl.a. Danmark, som den 1. januar 2003 havde tilladelse til at anvende en kontrolafgift for fyringsolie, kan fortsat anvende en reduceret sats på 10 euro pr. 1000 liter for fyringsolie.

De nye medlemsstater har efterfølgende også opnået overgangsordninger.

b. Afgiftsdifferentieringer

Med hensyn til **anvendelsen af afgiftsdifferentieringer** gives landene mulighed for at afgiftsdifferentiere mellem husholdninger og erhverv. Forslaget indeholder herudover en liste over grundlag på hvilke der i det nye direktiv ikke skal søges Rådets tilladelse til at differentiere, hvis minimumsafgiften er overholdt. Udover produktets kvalitet og hvad der defineres som 'kvantitative forbrugsniveauer for elektricitet og energi anvendt til opvarmningsformål', specificeres det, at der vil være tale om lokal offentlig transport, affalds afhentning, militær og offentlig administration, handicappede og ambulancer. Medlemsstaterne kan endvidere begrænse anvendelsen af lavere afgifter for erhvervsmæssigt forbrug.

Der er indført adgang til at differentiere til fordel for **diesel anvendt til kommerciel gods- og passagertransport**. Dette dog kun så længe, at der ikke går under de nationale niveauer, som var gældende den 1. januar 2003. Medlemsstater med høje nationale satser for diesel, og som har vejbenyttelsesafgifter for lastbiler, må anvende en reduceret sats for diesel anvendt af vognmandsindustrien, så længe at den overordnede afgiftsbyrde forbliver den samme.

De medlemsstater, hvis nuværende nationale niveau for diesel ligger under den nye minimumssats, gives forskellige midlertidige muligheder for at differentiere til fordel for kommerciel diesel, forudsat at der ikke reduceres i forhold til det

gældende niveau per den 1. januar 2003. Belgien, Østrig, Luxemburg og Spanien gives mulighed for at reducere ned til EUR 287 per 1000 l indtil 1. januar 2007. Portugal gives mulighed for at reducere ned til EUR 272 per 1000 l indtil 1. januar 2009. Endelig gives Grækenland mulighed for at reducere ned til EUR 264 per 1000 l indtil 1. januar 2010.

Med hensyn til **mulighederne for at reducere for visse produktionsområder** gives der adgang til at anvende en reduceret sats for energiintensiv virksomhed, så længe minimumssatserne overholdes.

Med hensyn til definitionen af energiintensiv virksomhed er der enighed om forslaget om, at der ved "energiintensiv virksomhed" skal forstås en virksomhed, hvor enten købet af energiprodukter udgør mindst 3% af produktionsværdien, eller den nationale energiafgift som skal betales udgør mindst 0,5% af værditilvæksten. Medlemsstaterne kan inden for rammerne af denne definition anvende mere restriktive begreber, herunder salgsværdi-, proces- og sektordefinitioner.

Der kan anvendes nedsættelser, der resulterer i afgifter, der er lavere end de nye EU-minimumsniveauer for energiintensive virksomheder, der indgår aftaler med myndighederne, eller som er omfattet af tilsvarende foranstaltninger. Aftalerne eller de tilsvarende foranstaltninger skal resultere i, at miljøbeskyttelsesmål nås, eller at energieffektiviteten forbedres, og resultatet skal stort set svare til, hvad der ville være blevet opnået, hvis EU's standardminimumssatser var blevet anvendt.

c. Fritagelser

Med hensyn til indførelsen af **obligatoriske fritagelser**, skal medlemsstaterne fritage:

Energiprodukter som ikke anvendes til opvarmning eller motorbrændstof.

Energiprodukter og elektricitet anvendt til produktion af elektricitet.

Medlemsstaterne gives dog alligevel mulighed for at beskatte denne anvendelse af miljøpolitiske årsager.

Energiprodukter anvendt til flybrændstof og sejlads i EU-farvand, bortset fra lystbåde.

Medlemsstaterne gives dog mulighed for at beskatte brændstof anvendt til indenrigsflyvning, samt til udenrigsflyvning i forbindelse med indgåelse af bilaterale aftaler. Rådet skal kan ophæve denne undtagelse, når internationale regler vil tillade dette.

Energiprodukter anvendt til sejlads (herunder fiskeri).

Der gives mulighed for at beskatte brændstof anvendt til indenrigssejlads, samt til udenrigssejlads i forbindelse med indgåelse af bilaterale aftaler.

Med hensyn til indførelsen af **frivillige fritagelser** gives medlemsstaterne bl.a. mulighed for at undtage husholdninger og velgørenhedsorganisationer for

beskatning af elektricitet, naturgas, kul og faste brændsler. Der gives endvidere mulighed for at fritage naturgas og LPG anvendt til brændstof, fornybare energikilder og produktion af miljøvenlig kraftvarme. Endelig gives der mulighed for at fritage forbrug af energi anvendt til fremstilling, udvikling, testning og vedligeholdelse af fly og skibe og energi anvendt til dræning af indenlandske farvande og havne.

d. Andet

Direktivet definerer endvidere visse **energiformer og anvendelser som helt ligger uden for direktivets anvendelsesområde**, og derved ikke omfattes af minimumsafgifterne. Disse omfatter outputbeskatning af varme, elektricitet når denne overstiger 50 % af produktionsomkostningerne og energiprodukter som ikke anvendes til opvarmning eller motorbrændstof, samt dobbelt anvendelse (som omfatter energi der anvendes både til opvarmning og motorbrændstof og til andre anvendelser). Energi som anvendes til kemisk reduktion, i elektrolytiske og metallurgiske processer er i denne sammenhæng at opfatte som dobbelt anvendelse. Elektricitet som anvendes primært til kemisk reduktion og i metallurgiske og elektrolytiske processer skal også udelades fra direktivets anvendelsesområde. Mineralogiske processer er ligeledes udenfor anvendelsesområdet.

4. Energibeskatningsdirektivet og statsstøtte

Selv om Energibeskatningsdirektivet giver adgang til at gennemføre differentieringer og afgiftsfritagelser i energibeskatningen, sætter direktivet ikke Traktatens bestemmelser om statsstøtte ud af kraft. Dette betyder, at hvis et medlemsland gennemfører differentieringer og afgiftsfritagelser i overensstemmelse med Energibeskatningsdirektivet, skal differentieringer og afgiftsfritagelser fortsat godkendes efter statsstøttere reglerne.

I forbindelse med forhandlingerne om Energibeskatningsdirektivet afgav Kommissionen dog en erklæring om, at man ville strække sig langt i forhold til at statsstøttegodkende differentieringer og afgiftsfritagelser, der er i overensstemmelse med Energibeskatningsdirektivet.